

Józef Tischner

## GONDOLATOK ÍNYENCEKNEK

Rendkívüli bátorság kell ahhoz, hogy valaki a mai világban gyóntató legyen.

Az a benyomásom, hogy alapjában véve a kereszténység nem mögöttünk áll, hanem még előttünk. A kereszténység lényegét még nem tapasztaltuk meg. Minden korszak merít valamit az edényből, de még nem jutottunk el a lényeghez, ami legalul rejlik. Még érünk kell, hogy megragadhassuk.

A megváltás a Jó teljes megtapasztalása.

Az evangéliumi hit titka: ott meglátni Istent, ahol a legkevésbé számítanánk rá. Például egy istállóban ...

Az ember gyakrabban helyezi a reményét abba, aki hallgat, mint abba, aki beszél.

Az ember olyan fa, amely érzi magában a jót, és ezért nem akar rossz gyümölcsöt teremni.

A gúny az egész világot bejáró kacaj, mely a jó vereségét hirdeti.

Nem számít árusulásnak, ha egy kérdésre nem adunk feleletet, vagy ha felelünk egy fel nem tett kérdésre. Az ilyen esetekben félreértésről beszélhetünk. Árusulás az, ha egy helyesen feltett kérdésre hamisan felelünk.

A világban megtett minden utunkat az otthonunktól való távolsággal mérjük.

Ma az a legbölcsebb, aki egy cseperedő fa láttán azt mondja: „ez egy fa”, és nem ragadtatja magát üres szavakra. Az alapvető igazságok mindig egyszerűek.

Az embernek nem szabad bizonytalan lelkiismerettel cselekednie, mert akkor az a veszély fenyegeti, hogy rosszat tesz. Amíg valaki nem bizonyos abban, hogy amit maga előtt lát, az egy nyúl-e vagy pedig a vadásztársa szőrmesapkája, addig nem szabad lőnie. Ha a sofőr képtelen autót vezetni, nem szabad a volán mögé ülnie. A lelkiismeret az emberi élet kormányja. Elromlott kormányval nem jutunk el a célunkhoz.



Nehéz olyan időkben liberálisnak lenni, amikor nem tudható, mit is jelent a szabadság. A mai világban nem a szabadság a legfőbb gond. A szabadság már megvalósult. Egy gond maradt: mihez kezdünk vele?

A mennyország jelenlegi szeretetünk mértéke szerint nő.

A másik személy iránti szeretet kegyelem.

Mai világunk rengeteg feszültséggel bíró területe a házasság. A házasság erkölcsstanát ugyanis olyan emberek számára alakították ki, akiknek ideális a személyiségük és sok idővel rendelkeznek... Ám a mindennapi élet másként fest. Ezért a házastársak legfontosabb imádsága így hangzik: Istenünk, tégy minket szabaddá, hogy jók lehessünk!

A hősiesség az emberi lét alapvető vonása.

Az emberben a hősiesség hatalmas rétegei működhetnek, de csak egyetlen feltétellel: a hősiesség a reményt szolgálja. Az ember a legnagyobb áldozatra is képes, ha látja, hogy annak van értelme. A hősi megoldások nehezek, de csak azért, mert egyszerűek; az egyszerű dolgokat pedig gyakran nem vesszük észre.

A jóság mindig kínok közt születik. Aki retteg a fájdalomtól, az előbb vagy utóbb alkuat köt a rosszal.

Az a fa, amelyik csakis virágozni akarna, idő előtti halálra ítélné magát. A kellő időben tudnunk kell feláldozni virágainkat a gyümölcsökért.

Akinek nincs olyan Ügye, amelyért élhet, az retteg a haláltól. Annak tudata, hogy van egy igaz Ügyünk, elrendezi a félelmet.

Aki a munkájában hazudik, annak a hazugság életmódjává válik.

A munka az élet szolgálatában folytatott párbeszéd.

A csapások egyik legkeservesebb formája az, amikor a dolgozó embert értelmetlen munkára ítélik.

A lelkiismeret az útjelzők közötti eligazodás érzéke. Csakis a lelkiismeret tudja, melyik útjelző táblára kell figyelniünk itt és most.

Egyesek haláltáborokat építenek, ahol mások megvalósítják az életszentséget.

Érdekes, hogy amikor valaki a kommunizmusban megtapasztalt Rosszról beszél, Nyugaton senki sem érti meg; amint előbukkan az a szó, hogy „rossz”, abban a pillanatban elszakad a megértés fonala.

Előfordul, hogy a demokrácia súlyos kapuját egyszerű gyermekek tárják ki.

Ahol szabadságod van, ott megnő a szó jelentése – ahol sokat jelent a szó, ott megvalósul a szabadság.

Képesek vagyunk harcolni az igazságért, de nehéz felkészítenünk rá magunkat.

Nem elég lerombolni a pajtát, de a helyére házat is kell emelni.

Nem tudom, vajon Lengyelország, Franciaország vagy Németország örökké fennmaradnak-e, vajon megélik-e a harmadik évezred végét – az egyház azonban egészen biztosan igen. És ebből a szemszögből az egyházban és az egyház alakításán végzett munka alapvető fontosságúnak mutatkozik a jövőre nézve.

Néha azon mosolygok, hogy legelőször is ember vagyok, utána filozófus, utána sokáig, nagyon sokáig semmi, és csak azután pap.